

Dyrekcja Generalna ds. Komunikacji

NAGRODA FILMOWA LUX

Program na 2019 r.

1) Wprowadzenie

NAGRODA FILMOWA LUX jest przejawem działań Parlamentu Europejskiego na rzecz kultury i wspiera różnorodność kulturową w bliskim związku z działaniami w innych dziedzinach polityki europejskiej. Dzięki większym uprawnieniom legislacyjnym, jakie gwarantuje Parlamentowi Europejskiemu Traktat z Lizbony, instytucja ta może również przyjmować inicjatywy o doniosłym znaczeniu symbolicznym.

Jedną z takich inicjatyw było ustanowienie nagrody filmowej Parlamentu Europejskiego, którą pierwszy raz przyznano w 2007 r. – w 50. rocznicę podpisania traktatów rzymskich.

NAGRODA FILMOWA LUX raz w roku kieruje uwagę na filmy, które dotykają sedna problemów poruszających europejską opinię publiczną. Kino jako środek masowego przekazu kultury może być idealnym narzędziem prowadzenia debaty i refleksji nad Europą i jej przyszłością. Poza opowiadany historiami wybrane lub konkurujące o NAGRODĘ FILMOWĄ LUX filmy zgłębiają i kwestionują podzielane przez Europejczyków wartości i wywołują polemikę nad takimi problemami transgranicznymi jak kryzys gospodarczy i społeczny, imigracja, sprawiedliwość, solidarność, swobody obywatelskie i podstawowe prawa. Każdy z filmów daje możliwość wglądu w życie Europejczyków, ich przekonania i wątpliwości oraz poszukiwanie tożsamości. Filmy pomagają poddać pod dyskusję różne poglądy na niektóre z palących zagadnień społecznych i politycznych, a jako takie przyczyniają się do kształtowania szerszej debaty na temat tożsamości europejskiej oraz jej różnorodności.

Poprzez wspieranie kina europejskiego Parlament Europejski i przyznawana przez niego NAGRODA FILMOWA LUX podejmują wyzwanie, jakim jest znalezienie nowych form komunikacji z obywatelami UE, sprawiając, że kino europejskie staje się jednym z najpotężniejszych nośników debaty, która toczy się wśród tysięcy osób w pluralistycznej Europie.

Wobec obecnego kryzysu gospodarczego, politycznego i społecznego, który zagraża również sztukom pięknym, kulturze i kinu, NAGRODA FILMOWA LUX ma na celu wspieranie kreatywności europejskiej oraz różnych jej przejawów. Subsydiowanie i wspieranie kina europejskiego stanowi remedium na zniesienie rosnących podziałów – zarówno fizycznych, jak i psychologicznych – jakie dzielą Europę.

Kino jest jednym z najbogatszych i najsilniejszych środków wyrazu kulturalnego i ma potencjał przeciwstawienia się barierom stwarzanym przez strach i poczucie niepewności, jakie niesie nasze życie. Kino jest zwierciadłem, w którym możemy dostrzec, jak wiele nas łączy lub jak zaskakujące bądź ciekawe są różnice między nami.

2) Podstawowe zasady

Parlament Europejski rzuca światło na różnorodność kulturową

Kultura i jej konkretny wyraz w postaci kina wciąż pozostają płaszczyznami, na których Parlament może i musi prowadzić skuteczny dialog z obywatelami Unii Europejskiej, aby w większym stopniu upowszechnić wiedzę o sobie oraz uzyskać wśród nich zrozumienie swej roli. NAGRODA FILMOWA LUX, która jest namacalnym przejawem oryginalnej inicjatywy podjętej przez sam Parlament, jest jednym ze sposobów realizacji tego celu.

Parlament Europejski jest oddany sprawie kultury

Podczas gdy Unia Europejska ma w obszarze kultury tylko uprawnienia wspierające i koordynujące, Parlament tradycyjnie nadaje tej dziedzinie centralne miejsce w prawie wspólnotowym.

Dowodzi tego m.in. wysłuchanie publiczne, które odbyło się 27 października 2010 r. z inicjatywy Komisji Kultury i Edukacji na temat „Kino i tożsamość w Europie”, oraz ostatnie wysłuchanie publiczne (10 października 2016 r.), które odbyło się z udziałem Kena Loacha, Céline Sciammy i Andrei Segre, na temat roli kina europejskiego w przyszłej Europie.

Innymi przykładami są: jednoczesny pokaz, który odbył się z okazji Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu z udziałem byłego przewodniczącego Martina Schulza i Gézy Rohriga (Oskar 2016 za film obcojęzyczny oraz selekcja do nagrody LUX), czy jednoczesne pokazy i debaty zorganizowane w 28 państwach członkowskich w ramach DNI NAGRODY LUX i udział posłów do Parlamentu Europejskiego w okrągłym stole i debacie na temat kultury, agendy cyfrowej itp. na głównych międzynarodowych festiwalach filmowych.

Przyszłość Nagrody Filmowej LUX

W 2015 r. w celu zwiększenia liczby widzów i poprawy stosunku kosztów do liczby uczestników wydarzenia w nieformalnych rozmowach między Parlamentem a Komisją Europejską poparto ideę łączenia zasobów, żeby upowszechniać wiedzę o Nagrodzie Filmowej LUX.

Celem partnerstwa między obiema stronami jest zwiększenie widoczności Nagrody Filmowej LUX na tle europejskiego przemysłu filmowego i w europejskiej przestrzeni publicznej.

Współpracę nawiązano w 2016 r. i rozwinięto w 2017 i 2018 r., organizując dwa jednoczesne pokazy poza zwykłymi pokazami w ramach NAGRODY FILMOWEJ LUX, które objęły wszystkie kraje europejskie. Współpraca ta ma zostać utrzymana i zacieśniona w 2019 r.

W perspektywie wyborów europejskich w 2019 r. i w oczekiwaniu na nowy skład Parlamentu Parlament Europejski powinien wykorzystać istniejące synergie z Komisją. Pożądane byłoby rozszerzenie współpracy na więcej obszarów. Poniżej przedstawiono kilka propozycji współpracy między PE a KE, które to propozycje należy poddać analizie w 2019 r.:

- kontynuowanie symultanicznych projekcji, które okazały się nowatorskim narzędziem współgrającym z europejskim duchem, docierając do młodych widzów;
- współpraca nad umieszczaniem filmów zgłoszonych do nagrody LUX na platformach internetowych;

- współpraca nad udostępnianiem napisów opracowanych przez PE dla filmów zgłoszonych do nagrody LUX w bazie danych z napisami do filmów europejskich;
- współpraca w dziedzinie dyplomacji kulturalnej polegająca na włączeniu filmów zgłoszonych do nagrody LUX do europejskiego pakietu filmów mających reprezentować UE w świecie;
- współpraca na szczeblu instytucjonalnym przed wyborami europejskimi w 2019 r.

Celem każdego z tych aspektów współpracy powinno być zwiększenie widoczności Parlamentu Europejskiego i jego obecności w mediach. Centralnym punktem przyszłego kierunku działań powinno być zdobywanie nowych odbiorców, zwłaszcza młodzieży i podmiotów opiniotwórczych, przy jednoczesnym utrzymaniu organizacji ceremonii wręczenia Nagrody Filmowej LUX w Parlamencie Europejskim.

Nagroda Filmowa LUX w europejskiej przestrzeni publicznej

Dzięki DNIOM NAGRODY LUX każdego roku filmy konkurujące o Nagrodę Filmową LUX są wyświetlane ponad 240 razy w ponad 50 europejskich miastach, w kinach i na festiwalach, co rozbudowuje sieć zainteresowanych podmiotów i podmiotów opiniotwórczych. Prawie 40 tys. widzów kinowych bierze udział w pokazach, po których często odbywają się debaty, a ponad 27 tys. widzów śledzi Nagrodę Filmową LUX na Facebooku.

Młodzi Europejczycy

Skupienie się na młodych Europejczykach jest jedną ze strategicznych wytycznych nagrody LUX. Za pośrednictwem Nagrody Filmowej LUX, we współpracy z takimi partnerami jak organizatorzy Giornate degli Autori (festiwal filmowy w Wenecji) oraz sieć Europa Cinemas, od 2010 r. realizowany jest projekt „28 Times Cinema” („28 razy kino”). Inicjatywa ta opiera się na intensywnym, 10-dniowym, odbywającym się w Wenecji kursie szkoleniowym dla 28 młodych europejskich miłośników kina. Podczas kursu spotykają się oni z posłami do Parlamentu Europejskiego, reżyserami filmowymi, członkami komisji selekcyjnej i stanowią najmłodsze jury festiwalu w Wenecji. Po powrocie do swojego kraju stają się „ambasadorami nagrody LUX”, promując filmy i działania związane z nagrodą LUX w swoim otoczeniu. Sieć ponad 200 sympatyków, pełnych entuzjazmu „ambasadorów nagrody LUX” i podmiotów opiniotwórczych rośnie z roku na rok.

Nagroda Filmowa LUX dociera również do placówek edukacyjnych. Udostępnia się pakiety edukacyjne na temat filmów konkursowych, żeby wspierać debaty i badania nie tylko nad filmami, ale także nad Europą.

Kino znajduje się w samym sercu europejskiego modelu kulturowego

Poprzez krystalizowanie różnych przejawów różnorodności kulturowej film dowodzi swej kulturowej i handlowej wartości dla każdego społeczeństwa, które pragnie wywierać wpływ w obrębie swych granic i poza nimi. Film jest jedną z form kulturalnych, po których najbardziej można się spodziewać kreowania poczucia przynależności do wspólnej przestrzeni, a w tym wypadku – budzenia ducha europejskiego. Kultura to ludzki i polityczny twór, a jej centralnym elementem jest kino.

NAGRODA FILMOWA LUX jest częścią strategii komunikacyjnej Parlamentu Europejskiego.

NAGRODA FILMOWA LUX stanowi instrument, który przyczynia się do realizacji polityki Parlamentu Europejskiego w zakresie komunikacji.

Oficjalną selekcję i konkurs powierza się komisji złożonej z filmowców, co nadaje NAGRODZIE FILMOWEJ LUX artystyczny i kinematograficzny prestiż.

3) Cele

- **Rozwijanie wiedzy opinii publicznej na temat Unii Europejskiej i obszarów jej polityki**
- **Wspieranie obiegu europejskich koprodukcji w całej Unii**

Europejski pejzaż kulturowy jest rozdrobniony. Zaledwie paru artystom i niewielkiej liczbie dzieł udaje się przekroczyć granice i trafić do publiczności poza ich krajem pochodzenia. Kino nie jest tu wyjątkiem. Język, w którym film został nakręcony, stanowi rzeczywiście przeszkodę w jego rozpowszechnieniu na wielojęzycznym rynku.

NAGRODA FILMOWA LUX stale tworzy katalog europejskich filmów wysokiej jakości, które są dostępne we wszystkich wersjach językowych UE, co dotyczy także materiałów edukacyjnych.

4) Procedura selekcji

Jak wybiera się filmy – komisja selekcyjna

[Komisja selekcyjna](#) – 21-osobowy zespół przedstawicieli branży filmowej wybiera filmy konkurujące o NAGRODĘ FILMOWĄ LUX: do selekcji oficjalnej i do konkursu. W skład komisji wchodzi producenci, dystrybutorzy, operatorzy filmowi, dyrektorzy festiwalów i krytycy filmowi, a także przedstawiciel Eurimages. Przedstawiciel programu Komisji Europejskiej „Kreatywna Europa” zasiada w komisji w charakterze obserwatora.

Komisja Kultury i Edukacji Parlamentu Europejskiego mianuje członków komisji selekcyjnej. Przedstawiciel filmu, który zwyciężył w poprzedniej edycji, zasiada w komisji z urzędu.

To członkowie komisji selekcyjnej proponują filmy do selekcji oficjalnej i do konkursu o nagrodę LUX. Nie mogą oni zaproponować więcej niż 3 filmów. Mogą je również zgłaszać posłowie do Parlamentu Europejskiego lub – z własnej inicjatywy – specjaliści z branży filmowej.

Członkowie komisji selekcyjnej, którzy uczestniczyli w produkcji lub zyskach z eksploatacji zaproponowanego przez siebie filmu konkursowego, mogą zgłaszać filmy, ale nie mogą głosować na filmy, z których czerpią zyski.

Decyzje komisji selekcyjnej przyjmowane są zdecydowaną większością głosów, a jeśli nie jest to możliwe – większością względną w drodze głosowania. Członkowie zobowiązani są do zachowania tajemnicy do oficjalnego ogłoszenia filmów w oficjalnej selekcji (lipiec) oraz filmów konkursowych (koniec lipca).

Posiedzenia komisji selekcyjnej odbywają się w Parlamencie Europejskim w Brukseli w kwietniu/maju. Na posiedzeniach członkowie omawiają i wybierają 10 filmów do oficjalnej selekcji. Wybór jest ogłaszany na początku lipca na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Karlowych

Warach. Spośród 10 wybranych filmów 3 filmy, które zakwalifikują się do konkursu, będą opatrzone napisami we wszystkich 24 językach urzędowych Unii Europejskiej.

5) Procedura głosowania i wręczenie NAGRODY FILMOWEJ LUX w Strasburgu

Laureata NAGRODY FILMOWEJ LUX wybierają posłowie do Parlamentu Europejskiego, a ich wybór ogłasza się w listopadzie danego roku na posiedzeniu plenarnym.

Procedura głosowania trwa miesiąc i umożliwia każdemu z posłów oddanie głosu na tylko jeden film.

Posłowie do PE mogą obejrzeć filmy na cztery sposoby:

w sali kinowej (LUX Theatre) otwartej w Parlamencie Europejskim z okazji festiwalu przez okres dwóch tygodni (dwie projekcje dziennie);

w swoich państwach członkowskich, w ramach wydarzeń filmowych organizowanych w biurach kontaktowych PE podczas festiwalu LUX (DNI FILMOWE LUX);

na platformie „wideo na żądanie” (dostępnej dla wszystkich posłów do PE po wysłaniu wniosku o hasło dostępu);

na płytach DVD ze znakiem wodnym (w bardzo ograniczonej liczbie, opcja dostępna głównie dla członków Komisji Kultury i Edukacji oraz wiceprzewodniczących).

Procedurę głosowania zamyka się w dzień poprzedzający ceremonię wręczenia nagrody. Wynik głosowania pozostaje zatem nieznany aż do ceremonii.

Przed uroczystością wręczenia NAGRODY FILMOWEJ LUX odbywa się seminarium dla dziennikarzy, na którym o kinie i Europie dyskutują posłowie do PE, eksperci i reżyserzy. Ceremonia wręczenia nagrody LUX odbywa się w sali obrad w Strasburgu i organizuje się ją zwykle po zakończeniu debaty i przed rozpoczęciem tury głosowań.

Reżyserzy trzech filmów walczących o nagrodę zapraszani są na ceremonię wręczenia nagród i do sali posiedzeń plenarnych.

Zwycięzcę ogłasza przewodniczący Parlamentu Europejskiego.

Przedstawiciel zwycięskiego filmu proszony jest o wygłoszenie krótkiego przemówienia na posiedzeniu plenarnym.

Od 2012 r., kiedy to zainicjowano DNI NAGRODY LUX, przyznaje się również specjalną nagrodę publiczności (Audience Mention), ogłaszaną na Międzynarodowym Festiwalu Filmowym w Karlowych Warach w lipcu podczas wyczytywania oficjalnej selekcji na następną edycję.

6) Kryteria kwalifikowalności filmów

Do ubiegania się o nagrodę LUX dopuszczane są filmy spełniające następujące kryteria:

1. filmy fabularne lub artystyczne filmy dokumentalne (również animowane);
2. o długości co najmniej 60 minut;

3. filmy powstałe w wyniku produkcji lub koprodukcji kwalifikujące się do udziału w PROGRAMIE „KREATYWNA EUROPA” (MEDIA), wyprodukowane lub współprodukowane przez państwo Unii Europejskiej lub Islandię, Liechtenstein bądź Norwegię;

4. dzieła opiewające uniwersalny zasięg wartości europejskich, ilustrujące różnorodność tradycji europejskich, rzucające światło na proces integracji europejskiej lub też odzwierciedlające budowanie Europy;

5. filmy, które mogą kandydować w konkursie o NAGRODĘ FILMOWĄ LUX 2019 będą po raz pierwszy wyświetlane lub będą miały premierę festiwalową w okresie od 30 maja 2018 r. do 15 kwietnia 2019 r.;

6. do nagrody nie powinno się zgłaszać filmów nagrodzonych głównymi nagrodami na festiwalach kategorii „A” (Wenecja, San Sebastian, Berlin, Cannes, Karlowe Wary i Locarno).

7) Co oferuje nagroda LUX?

W ramach DNI NAGRODY LUX dla każdego z 3 filmów konkursowych przygotowuje się wersje ze ścieżką dialogową przetłumaczoną na języki urzędowe UE oraz produkuje się pakiet kina cyfrowego (DCP) przeznaczony dla każdego państwa członkowskiego UE. Podobnie wydaje się pakiety edukacyjne w poszczególnych językach, które trafiają do dystrybucji podczas pokazów w całej Europie.

NAGRODA FILMOWA LUX obejmuje również dostosowanie oryginalnej wersji językowej/oryginalnych wersji językowych do odbioru przez widzów z niepełnosprawnością wzroku lub słuchu w więcej niż jednej, oryginalnej wersji, oraz promocję filmu w państwach członkowskich.

NAGRODA FILMOWA LUX zaczyna zyskiwać dużą rangę jako forma wsparcia europejskich produkcji filmowych. Pomaga w zdobyciu rynku i dotarciu do szerokiej publiczności filmom, które w innych okolicznościach nie uzyskałyby takiej możliwości.

8) Kalendarz konkursu NAGRODY FILMOWEJ LUX 2019

Styczeń

31.1 Zamknięcie głosowania na film, który otrzyma nagrodę publiczności za rok 2018

Luty

4.2 Posiedzenie komisji CULT: zatwierdzenie nowej komisji selekcyjnej

7–17.2 Festiwal filmowy w Berlinie, informacja dla filmowców o nagrodzie LUX. (Wydarzenie służy nawiązywaniu kontaktów w ramach partnerstwa z Europa Distribution, spotkanie sieci Europa Cinemas, EFA, ARTE).

Rozpoczęcie selekcji do NAGRODY FILMOWEJ LUX 2019

Marzec

NAGRODA FILMOWA LUX&ARTE – film internetowy miesiąca (projekcja internetowa na kanale ARTE filmów wybranych do nagrody LUX)

7–17.3 Festiwal filmowy w Sofii (Bułgaria, Sofia i Płowdiw – Europejska Stolica Kultury – przegląd filmów, którym przyznano nagrodę LUX i debaty)

Kwiecień

NAGRODA FILMOWA LUX&ARTE – film internetowy miesiąca (projekcja internetowa na kanale ARTE filmów wybranych do nagrody LUX)

11–13.4: TEXEL Democracy Alive – festiwal, w którym weźmie udział ponad 5 tys. młodych ludzi i decydentów, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, przedsiębiorstwa, związki zawodowe, influencerzy, działacze i obywatele, a którego celem jest zachęcanie do zaangażowania obywatelskiego i zwiększenie zainteresowania europejską demokracją w związku z wyborami europejskimi. Projekcja filmów LUX i debaty.

15.4 Ostateczny termin zgłaszania kandydatur z własnej inicjatywy do NAGRODY FILMOWEJ LUX

Koniec kwietnia / początek maja: Posiedzenie komisji selekcyjnej w Brukseli w celu omówienia i wybrania 10 filmów do oficjalnej selekcji NAGRODY FILMOWEJ LUX 2019, a także 3 tytułów do konkursu oficjalnego.

Maj

NAGRODA FILMOWA LUX&ARTE – film internetowy miesiąca (projekcja internetowa na kanale ARTE filmów wybranych do nagrody LUX)

9.5 Obchody Dnia Europy w całej Europie

14–25.5 Festiwal filmowy w Cannes (17–20.5 – apel o udział w wyborach)

Czerwiec

28.6–6.7 Festiwal filmowy w Karlowych Warach (ogłoszenie 10 filmów w oficjalnej selekcji i nagrody publiczności za 2018 r.)

Lipiec

Ogłoszenie 3 filmów biorących udział w konkursie na konferencji prasowej Venice Days w Rzymie oraz składu jury w projekcie „28 razy kino”.

Sierpień–wrzesień

Venice Days – 10. edycja „28 razy kino”, pokazy 3 filmów biorących udział w konkursie o nagrodę LUX.

Październik

Otwarcie Dni Nagrody LUX 2019 (biura kontaktowe i biura programu „Kreatywna Europa”) w państwach członkowskich.

Konkurs wewnętrzny w PE

Dzień Kina Artystycznego (we współpracy z CICAIE). Wspólny komunikat, w tym projekcje.

Listopad

Symultaniczne projekcje w całej Europie.

11–22 Projekcje w sali kinowej LUX

27 listopada: Ceremonia wręczenia nagrody LUX i seminarium dla dziennikarzy w Strasburgu.

Grudzień

7.12 Nagroda Europejskiej Akademii Filmowej